

Iedereen moet een speler van het welzijnsbeleid worden en meewerken aan het tot stand brengen van het dynamisch risicobeheersingssysteem in de vereniging. Deze fiche geeft een overzicht van de spelers. In fiches 3.1 tot 3.5 worden ze nader omschreven.

Fiche 3 De spelers van het welzijnsbeleid

Allen verantwoordelijk: raad van bestuur, directie, hiërarchische lijn, werknemers, IDPB, EDPB, CPBW, toezicht op het welzijn...

De werkgever, d.w.z. de vzw als rechtspersoon en zijn raad van bestuur, moet het algemeen welzijnsbeleid omlijnen, het structureren en plannen, en de hiërarchische lijn en alle werknemers de nodige middelen geven (tijd, materiaal, opleiding...) om het dynamisch risicobeheersingssysteem (DRBS) te implementeren.¹ De werkgever draagt de burgerlijke en strafrechtelijke eindverantwoordelijkheid.

De IDPB - interne dienst voor preventie en bescherming op het werk

Elke organisatie, ongeacht haar omvang, moet een IDPB oprichten. Die houdt zich bezig met preventie en bescherming op het werk en bestaat uit ten minste een **preventieadviseur (PA)**. Als de vereniging uit **minder dan 20 werknemers** bestaat, mag de werkgever (bij volmacht: de directie of coördinator) de rol van preventieadviseur op zich nemen. Wanneer de interne dienst niet al de hem toevertrouwde opdrachten zelf kan vervullen, moet de werkgever een beroep doen op een EDPB.

De EDPB - externe dienst voor preventie en bescherming op het werk

Alle werkgevers moeten zich aansluiten bij een EDPB naar keuze. EDPB's hebben twee afdelingen: een voor gezondheidstoezicht en een voor risicobeheer. Aansluiting bij een EDPB houdt betaling in van een verplichte minimale forfaitaire bijdrage, zoals bepaald in Boek II, Hoofdstuk III, Titel 3 van de codex over het welzijn op het werk. Die betaling wordt gebruikt voor de uitvoering van de taken van de EDPB die in de overeenkomst vastgelegd zijn en voor adviezen die gevraagd worden wanneer de werknemers

aan het welzijn meewerken en er geen vakbondsafvaardiging of CPBW is. In uitzonderlijke gevallen van geweld, pesterijen of seksuele intimidatie en voor een spontane raadpleging bij de preventieadviseur-bedrijfsarts mogen werknemers zich overigens rechtstreeks tot de EDPB richten.

Het is aangeraden, maar niet verplicht, om in de vereniging een **vertrouwenspersoon (VP)** aan te duiden (die niet de PA is). Dat is bij voorkeur een vrijwillige werknemer, die geen deel uitmaakt van de hiërarchische lijn of de vakbondsafvaardiging, zodat hij neutraal kan blijven. Wanneer de vertrouwenspersoon niet aanwezig is, mogen de werknemers zich rechtstreeks tot de preventieadviseur- psychosociale aspecten van de EDPB richten. Diens contactgegevens staan in het arbeidsreglement.

De hiërarchische lijn

Afhankelijk van de omvang en de organisatie van de vereniging wordt hiermee bedoeld de directie en een aantal teamleiders, coördinatoren...die de werkgever samenbrengt om het DRBS en het globaal preventieplan en jaarlijks actieplan die daaruit voortvloeien op te stellen, te plannen, uit te voeren en te evalueren. De hiërarchische lijn mag niet verward worden met kaderleden. Dat zijn werknemers met een hogere functie, maar die geen lid zijn van het directiepersoneel en die een bepaald diploma hebben of gelijkwaardige ervaring².

¹ Fiche 4.1 - Het dynamisch risicobeheersingssysteem

² Het begrip "kaderlid" komt uit de procedure voor de verkiezing van een ondernemingsraad.

Het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW)

wordt opgericht in alle bedrijven die gewoonlijk gemiddeld minstens 50 werknemers tewerkstellen. Als er geen CPBW is, neemt de vakbondsafvaardiging de opdrachten van het comité over. In organisaties zonder CPBW of vakbondsafvaardiging zijn het de werknemers die rechtstreeks meewerken aan de behandeling van vragen over welzijn op het werk.

De werknemers zijn verplicht om mee te werken aan de uitvoering van het welzijnsbeleid. Zijn gelijkgesteld met werknemers, volgens de wet van 4 augustus 1996 (art.2 §1), personen die, anders dan krachtens een arbeidsovereenkomst, arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon, personen die een beroepsopleiding volgen waarvan het studieprogramma voorziet in een vorm van arbeid, personen verbonden door een leerovereenkomst, stagiairs, leerlingen, studenten en ook vrijwilligers. Iedereen moet, volgens zijn mogelijkheden, zorgen voor zijn eigen veiligheid en die van andere mensen die bij zijn handelingen of opdrachten betrokken zijn.

Titel 8 van Boek II van de codex over het welzijn op het werk zegt **hoe werknemers geraadpleegd moeten worden** als er geen CPBW of VA is. Elke werknemer moet, in alle discretie, zijn opmerkingen, advies of commentaar met betrekking tot welzijn in een register kunnen optekenen of zich rechtstreeks tot de IDPB of EDPB kunnen richten als de VP de werkgever is. Als de werkgever niet van plan is om een positief gevolg te geven aan de voorstellen in het register, moet hij, afhankelijk van het onderwerp, het advies van de bevoegde preventiedienst (IDPB of EDPB) vragen. Alle informatie over welzijn op het werk moet tot bij alle werknemers raken.

De inspecteurs van de administratie van het Toezicht op het Welzijn op het Werk

controleren of het beleid inzake welzijn op het werk uitgevoerd wordt en spelen een adviserende, preventieve en repressieve rol.³ Werkgevers, werknemers en vakbonden kunnen geschillen met betrekking tot de wet van 4 augustus 1996 voor de arbeidsrechtbank brengen.

³ De contactgegevens van de inspecties staan op de site van de FOD WASO

Dus...

De PA is niet de VP.

De IDPB is niet de EDPB.

De VA is niet het CPBW.

